

Vsa vsak dan razen sobot, nedelj in praznikov.
Izdajanje dnevno razen sobot, nedelj in praznikov.
Sundays and Holidays.

YEAR XXXI.

Japonska se pridruži nemško-kitajski militaristični zvezi

Angleški zunanji minister Halifax napovedal novo mednarodno krizo, zaeno pa je izjavil, da je Anglija pripravljena posredovati med Japonsko in Kitajsko glede končanja sovražnosti. Po Japoncih nahujkana drhal navalila na urad angleške korporacije v Tientsinu. Protibritska agitacija se spreminja v kampanjo proti Američanom in drugim tujcem na Kitajskem

Unija CIO zmagala pri volitvah

Chicago, 5. avg. — Unija klavniških delavcev CIO je izvojevala že prej napovedano zmago pri volitvah, ki so se vršile pod nadzorstvom federalnega delavskega odbora v tovarni mila klavniške družbe Armour & Co. Volitev se je udeležilo 808 delavcev in izmed teh je 660 glasovalo, da jih unija CIO reprezentira pri kolektivnih pogajanjih.

Od velike zmage unije v glavnih klavniških delavskih volitvah v zadnjem oktobru, ko so se delavci z ogromno večino izrekli za unijo CIO, niso bili voditelji tako optimistični nego so sedaj. "Ako se ogromna večina delavcev izreče za unijo CIO, dasi vedo, da je stavka na pragu, je to znamenje, da imajo delavci mnogo pritožb proti kompaniji," pravijo voditelji.

Unija Ameriške delavske federacije Amalgamated Butchers se ni udeležila volitev, čeprav so voditelji trdili, da ima večino med delavci. Unija CIO je zmagala, čeprav je kompanija razpečevala letake med delavci z besedilom, "da glasovanje za unijo CIO je glasovanje za stavko."

Unija Amalgamated Butchers se ni udeležila volitev, čeprav so voditelji trdili, da ima večino med delavci. Unija CIO je zmagala, čeprav je kompanija razpečevala letake med delavci z besedilom, "da glasovanje za unijo CIO je glasovanje za stavko."

Volilni izid pomeni, da je unija CIO predstavnica klavniških delavcev v vseh klavniških delavskih volitvah. Kot taka je bila priznana pri prejšnjih volitvah med delavci v njenih klavniških v Chicagu, Kansas Cityju, St. Paulu, Sioux Cityju, East St. Louisu, St. Josephu in Omahi.

Unija Amalgamated Butchers se ni udeležila volitev, čeprav so voditelji trdili, da ima večino med delavci. Unija CIO je zmagala, čeprav je kompanija razpečevala letake med delavci z besedilom, "da glasovanje za unijo CIO je glasovanje za stavko."

Unija Amalgamated Butchers se ni udeležila volitev, čeprav so voditelji trdili, da ima večino med delavci. Unija CIO je zmagala, čeprav je kompanija razpečevala letake med delavci z besedilom, "da glasovanje za unijo CIO je glasovanje za stavko."

Unija Amalgamated Butchers se ni udeležila volitev, čeprav so voditelji trdili, da ima večino med delavci. Unija CIO je zmagala, čeprav je kompanija razpečevala letake med delavci z besedilom, "da glasovanje za unijo CIO je glasovanje za stavko."

Sporazum med unijo in kompanijo

Konec stavke avtnih delavcev

Detroit, Mich., 5. avg. — Sporazum glede preklica mesec dni trajajoče stavke mehanikov in drugih izurjenih delavcev v tukajšnjih tovarnah korporacije General Motors je bil dosežen sinoči. Pogoje sporazuma bodo morali ratificirati člani unije C. I. O., ki je oklicala stavko, kar se bo gotovo zgodilo.

Sporazum je bil dosežen na deset ur trajajoči konferenci med voditelji unije in uradniki korporacije, katere se je udeležil tudi James F. Dewey, član spravnega odbora federalnega delavskega departamenta. To pomeni, da se bo produkcija novih avtomobilov, ki je bila ustavljena zaradi stavke, kmalu obnovila.

V stavki je zavojevanih okrog 7500 izurjenih delavcev, toda povišati je moralo 190.000 drugih delavcev, uposlenih v tovarnah General Motors Corp. v Detroitu in drugih mestih.

William S. Knudsen, predsednik korporacije General Motors, se je udeležil pogajanj glede končanja konflikta. R. J. Thomas, predsednik avtne unije CIO, je zastopal stavkarje. Na par sestankih je bil navzoč tudi Philip Murray, podpredsednik Kongresa industrijskih organizacij.

Nemške podzemne utrbe poplavljeni

Aretacije inženirjev in kontraktorjev

Metz, Francija, 5. avg. — Nemške podzemne utrbe ob tri milje dolgi reki Reni so poplavljeni. Zaradi silnih deževnih nalivov je reka prestopila bregove in zalila utrbe. Stene utrdb niso mogle vzdržati pritiska in so se podrle.

Sem je dospelo poročilo, da je nemška tajna policija (Gestapo) aretirala čez trideset inženirjev in kontraktorjev na obtožbo sabotaže. Očitajo jim, da so rabili slab material in cement pri gradnji utrdb. Te so se podrle pod pritiskom vode.

Devet delavcev nacistične delavske fronte, ki so pomagali graditi takozvano Siegfriedovo trdnjavo črto, je pobeignilo v Luxembourg. Preplavali so reko Sur in se rešili, čeprav so jih strojnice na nemški strani reke obsule s točo krogel.

Utrbe, ki so pod vodo, ležijo

Zadnje vesti

WASHINGTON, D. C. — Prvo zasedanje 78. kongresa, ki je trajalo sedem mesecev, je bilo 5. avgusta zvečer zaključeno. Prihodnje redno zasedanje pride prve dni januarja 1940, ako predsednik Roosevelt prej ne skliče izrednega zasedanja.

WASHINGTON, D. C. — Tik pred zaključanjem kongresa je bil imenovan odsek petih kongresnikov, ki bo preiskoval poslovanje federalnega delavskega odbora. V tem odseku so trije burbonski demokrati in dva republikanica.

DETROIT, MICH. — Stavka avtnih delavcev pri General Motorju je končana.

BLAD, SLOVENIJA. — Ministrski predsednik Cvetkovič je izročil regentu, knezu Pavlu, nov načrt sporazuma med Srbi in Hrvatli. Načrt je bil sestavljen zadnji teden na tajnih sestankih med Cvetkovičem in dr. Mačekom potem, ko je dr. Maček javno zagrozil, da se Hrvaška odcepi od Jugoslavije. Domneva se, da načrt vsebuje obliko federaliziranih držav Jugoslavije in da bo objavljen 8. avgusta.

VARSAVA, POLJSKA. — Vrhovni poveljnik poljske armade spet grozi, da bo Poljska z orožjem branila vsako kršenje njenih pravic in interesov v koridorju in Gdanskju.

PARIZ. — Angleška in francoska vojska mislja je odpotovila v Moskvo.

MADRID. — Diktator Franco je dal ustreliti 53 oseb v zvezi z umorom civilnega gardista.

ŠANGHAI. — Japonske bombe iz letal so uničile dva angleška parnika.

MOSKVA. — Diktator Stalin je degradiral nadaljnjih 116 sovjetskih uradnikov na najnovejši čistki.

BELGRAD. — Največji vojaški manevri v mirnem času so se začeli v Jugoslaviji, Bolgariji, Rumuniji, na Ogrskem, Grškem in v Turčiji. Do septembra bo dva milijona mož pod orožjem.

Španski falangisti kontrolirajo vlado

Madrid, 5. avg. — General Franco je naznanil reorganiziranje Falange Espanole, vladne politične organizacije, ki se je zapletla v konflikt s karlisti (monarhisti). To pomeni, da bodo odslej naprej falangisti kontrolirali vlado. Istočasno je bilo naznanjeno očevanje številnih članov vrhovnega fašističnega sveta. Ta svet ima le posvetovalno oblast. Francu lahko daje nasvete, toda ukazovati mu ne more, kaj stori.

na nasprotni strani francoskih militarističnih baz pri Strasbourgu in Lauterbourgu. Od francosko-nemške meje so oddaljene okrog dvesto metrov.

NOVA KRIZA ZARADI GDANSKA PRIHAJA

Naciji bodo proglasili Hitlerja za predsednika

POLJSKE EKONOMSKE REPRISALIJE

Berlin, 5. avg. — Nenadnomu povratku zunanjega ministra Joachim von Ribbentropa iz Salzburga v Berlin pripisujejo veliko važnost v zunanjih diplomatskih krogih. Ti pravijo, da se je minister vrnil v Berlin v zvezi z novimi koraki, ki bodo podzeti, da pride Gdansk pod Nemčijo.

Albert Forster, vodja nacijev v Gdanskju, je dobil nove instrukcije iz Berlina. On je zadnje sredo na masnem shodu izjavil, "da je prišla zadnja faza v kampanji, da postane Gdansk spet nemška posest." Nacistični krogi govoriyo zdaj o razpisu volitev, pri katerih bo Hitler proglašen za predsednika Gdanska. Take volitve bi bile po mnenju nacijev legalne.

Varsava, Poljska, 5. avg. — Ako bo izbruhnila vojna med Poljsko in Nemčijo zaradi Gdanska, bodo Poljaki smatrali ta konflikt za "svetovno vojno". Tako pišejo katoliški listi na Poljskem.

"Katoličani bodo branili vsak palec poljske zemlje do zadnje kaplje krvi", piše katoliški tisk. "Oni se ne bodo borili samo za neodvisnost svoje domovine, temveč tudi za versko svobodo. Verska svoboda je bila zatrta v Nemčiji pod nacistično vlado."

Poljski krogi naglašajo, da postaja situacija v Gdanskju vsled nacistične agitacije čedalje bolj akutna. Poljske ekonomske represalije se bodo nadaljevale v svobodnem mestu, dokler bodo nacistične avtoritete ovirale poljske carinske uradnike pri izvrševanju njihovih dolžnosti.

Govorice, da bodo nacistične oblasti v Gdanskju odprle mejo med svobodnim mestom in Vzhodno Prusijo, so izzvale komentarje, "da bo taka akcija prinesla nove komplikacije."

Državna milica razorožila deputije

Green Mountain Dam, Colo., 5. av. — Državni miličniki, katere je poslal sem governor Ralph L. Carr, je zasedla jez, ki ga tukaj gradi federalna vlada, zaeno pa so razorožili dvesto deputijev, katere je mobiliziral okrajni šerif proti stavkarjem. Ti so člani unij Ameriške delavske federacije. Akcija je sledila bitki med stavkarji in stavkokazi, v kateri je bilo šest oseb ranjenih. Stavkarji so pozdravili razorožitve deputijev.

Domače vesti

Obiski

Chicago. — Florence Durn, hčerka Jožeta Durna, znanega trgovca in tajnika društva 53 SNPJ v Collinwoodu (Clevelandu), O., je 3. t. m. v spremstvu Mary Juggove obiskala gl. urad SNPJ in uredništvo Prosvete.

Minnesotske novice

Duluth, Minn. — John Matkovič, 38-letni okrajni cestni inženir iz Virginije, je 30. julija utonil v jezeru Vermilionu. Njegovo truplo so našli in pokopali šele 3. avgusta. — Dne 6. avgusta se je vrnila na Elyju slavnost mladinske konvencije JS-KJ, ki se je zaključila s piknikom, na katerem je bil novi republikanski governor Minnesote, Harold Stassen, glavni govornik.

Vesti iz Pennsilvanije

Johnstown, Pa. — Zadnje dni so bili na obisku v Bon Airu Harry Gonsler z ženo in otroci iz Clevelanda in Mary Bukovec, hčerki Petra Bukovca. — Oženil se je Joe Jakobe, član društva 684 SNPJ. Upati je, da bo tudi nevesta kmalu članica tega društva in naše jednote. Obilo arčev!

Clevelandске vesti

Cleveland. — Dne 2. avg. je v bolnišnici umrla Mary Romih, stara 25 let in samska, rojena v Vrhnem pri St. Jurju na Stajerskem. V Ameriki je bila 19 let in tu zapuša starše in sestro. Bila je članica društva Naprejš št. 5 SNPJ. — Rojak Jos. Novak je potegnil neko žensko iz jezera, ko je videl, da je skočila v vodo ob vzhodu 70. ulice. Žensko je oddal policiji, ki jo je odvedla na opazovalnico. — Dne 2. t. m. je naglo umrl Martin Cirkani, star 57 let in doma iz Velikega Cirkna pri Veliki Dolini na Dolenjskem. V Ameriki je bil 33 let in tu zapuša brata, v Detroitu pa sestro.

Bridges odločno pobija obdolžitve

"Ameriška vlada je najboljša"

San Francisco, Cal., 5. avg. — Harry Bridges, direktor CIO na zapadu in predsednik unije pristaniških delavcev, proti kateremu je bilo odredeno deportacijsko postopanje, je pri zaslišanju priznal, da ima oporo pri komunistih, odločno pa je zavrnil obdolžitve, da je član komunistične stranke. Ako komunisti agitirajo za nasilno strmoglavljenje vlade, je to zanj novica. "Nikdar še nisem slišal kakega komuniste, da bi urgiral nasilno strmoglavljenje vlade", je rekel Bridges.

Deportacijsko postopanje je bilo odredeno proti Bridgesu, ki je bil rojen v Avstraliji, na obtožbo, da je član stranke, ki propagira nasilno strmoglavljenje ameriške vlade. On je dejal, da je vnet zagovornik forme ameriške vlade, "ki je najboljša na svetu."

Na vprašanje Thomasa B. Shoemakerja, ki vodi zaslihanje v imenu federalne vlade, ali Bridges misli, da bi uničenje ameriške vladne oblike komu koristilo, je odgovoril, da on tega ne misli. "Ne verjamem, da bi imela katerakoli država boljše vlado nego jo ima Amerika," je rekel Bridges. "Ako bi se moja unija pridružila organizaciji, ki bi propagirala rabo sile za strmoglavljenje ameriške vlade, jo bi takoj zapustil ali pa uničil."

Bridges je dalje rekel, da bi on agitiral za nasilno strmoglavljenje vlade, če bi živel v Nemčiji, "ker tam ni demokracije". Ruska diktatura mu je ljubša nego fašistična, ker Rusija ne ogražja svetovnega miru kakor ga ogražajo Nemčija, Italija in Japonska, toda on je načelno proti vsaki diktaturi.

ORGANIZACIJA ČEŠKIH PATRIOTOV NA DELU

Borba za osvoboditev v razmahu

NEMŠKI GOSPODARJI V SKRBEH

Praga, 5. avg. — Tajne češke organizacije, ki so igrale silno važno vlogo pri ustvarjanju položaja, kateri je omogočil ustanovitev češke republike po svetovni vojni, so spet na delu za osvoboditev naroda, ki je prišel pod peto nacistične Nemčije. Namen teh organizacij je isti kot je bil takrat, ko so se Čehi borili proti Habsburžanom, da izvojujejo svobodo.

Nemci so, sicer vladarji Češke in Moravske, toda češka mladina s svojimi podzemskimi aktivnostmi dela velika preglavice nacistični tajni policiji. Kakor hitro je Hitler proglašil "protektorat" nad Češko in Moravsko v zadnjem marcu, so češki patriotje strnili svoje vrste, da strmoglavijo svoje vladarje.

Stara tajna organizacija, ki je delala silne preglavice avstro-ogrskemu imperiju, je umrla v teku dvajsetih let, ko je češko ljudstvo uživalo pridobljene neodvisnosti v svoji republici. Ostanke te organizacije so zdaj oživili in borba za neodvisnost se je obnovila. Po štirih mesecih vkorakanja Hitlerjevih čet v Prago je organizacija oživela pred nosovi nacistične tajne policije. Ta se zama znanje v naporih, da potlačijo uporno gibanje.

Glavni namen organizacije je narodna enotnost v borbi za neodvisnost. Organizacije Čehov v tujini dobivajo informacije o notranji situaciji svoje domovine.

Druga važna naloga tajne organizacije je mobilizacija rekrutov za Zvezo čeških legionarjev. General Lev Prehala je vrhovni poveljnik Češke legije na Poljskem. Ta ima že 18.000 članov, ki so pripravljani služiti vsaki državi, ki je pripravljena pomagati Čehom v borbi za neodvisnost.

Češki izseljenci imajo svoje organizacije na Poljskem, v Franciji, Rumuniji, Angliji in Ameriki.

Angleški plemiči zavezniki nacijev!

Sirjenje nacistične propagande v Angliji

London, 5. avg. — Notranji minister Samuel Hoare je dejal v parlamentu, da organizacija Link, ki so jo ustanovili angleški plemiči, širi propagando v prilog nacistični Nemčiji. Voditelji te dobivajo denar iz Berlina.

Hoare je dejal, da je bila ta organizacija ustanovljena v septembru preteklega leta. Med ustanovitvejo so bili admiral Barry Domville, bivši član admiraltete, grofica Dunedin, profesor Charles Sorela in več drugih plemičev.

"Informacije, katere sem dobil, kažejo, da je ta organizacija orodje nemške propagandne mašine", je rekel Hoare. "Dokazi so tu, da dobiva denar iz Berlina za širjenje nacistične propagande v Angliji."

Angleški mornarji se upri

London, 5. avg. — Trideset mornarjev, članov posadke parnika Blue Star, je bilo aretiranih na obtožbo upora. Obtožnica jim očita, da so zadržali odhod parnika več ur. Revolta je sledila, ko so častniki ignorirali proteste proti slabi hrani.

Zriva japonskega bombardiranja iz zraka ogledujejo razvaline hiš v Cengtuju. Japonske bombe so ubile več sto civilistov.

PROSVETA THE ENLIGHTENMENT

GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE POMOŽNE JEDNOTE

Organ of and published by the Slovene National Health Society

Narodna in Zdravna Društva (Slovene National Health Society) ...

Subscription rates for the United States (except Chicago) ...

Chicago and Canada \$2.00 per year, Chicago and Canada \$1.50 per year ...

Foreign countries \$3.00 per year.

Članiški prispevek ...

Advertising rates on agreement ...

Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned ...

Manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned ...

Manuscripts will be returned only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Headquarters ...

PROSVETA

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Chicago, Illinois

Glasovi iz naselbin

Zidansko poročilo

Sharon, Pa. — Po trimesečni težki bolezni sem se zopet ...

Z veseljem pa sem čital razne ...

Čital sem tudi Zornikov dopis, ...

V drugem dopisu zopet nekaj ...

Kar se tiče rev. Coxa, je bila ...

Anton Zidansček, 262, zastopnik Prosvete.

Zahvala

La Salle, Ill.—Kakor je že poročal ...

Pokojni je bil star 63 let, doma ...

Iskreno se zahvaljujem naši dobri in skrbni materi Slovenski ...

Cecelia Setinz in družina.

Iz coloradskih kribov Crested Butte, Colo. — Je že ...

V Zidanskovem dopisu sem čital, ...

Kar se tiče dela, ni tukaj nobenega ...

Unijo imajo, ampak povem, da ni ...

Ne, bratje in sestre, Hrvati in Slovenci, ...

Vredni pa so jo "naši malčki". Vsak ...

jamo na seje in zborovanja, več se naučimo ...

Letos smo imeli mraz do 6. julija. Mrzlo ...

Povedal bom o mladem paru, ki sta se poročila ...

Naj povem tudi ta-le dogodek. Tukaj v gozdu ...

O obisku in drugem

Sharon, Pa. — Kar se tiče dela tu v Sharonu, ...

Na 23. julija sta bila tukaj na obisku John Rupert ...

Kakor sta mi pripovedovala, so si ogledali ...

V Prosveti z dne 11. julija sem čital dopis ...

Anton Jankovič, zastopnik Prosvete. John Novak, 262.

Na stavkovni fronti vse mirno Cleveland. — Na stavkovni fronti pri Fisher Body ...

V veljavi je še vedno policijski sklep, ki omejuje ...

Koliko skebov dela ali lenuhari v tovarni, natančno ni znano. Sodi se, da od 25 do 50. Vsi ...

Kar sem videl v veliki garaži tovarne, me je pa prav presenečilo. Tam sem stopil malo bliže k oknu ...

Kakor sem sprevidel, je še vedno na licu mesta ...

Ognje gasne brigade sedaj ni več na dvorišču. Vem pa, ako ji bodo še potrebovali, ...

(Pred domovi ali stanovanji skebov še vedno piketirajo ...

Pretežna večina našega slovenskega naroda simpatizira s stavkarji, za kar jim čast. Upam, da tudi naši trgovci, ...

Novice iz Sygana Sygan, Pa. — Najprej se moram zahvaliti vsem, ki so se udeležili naše pesne ...

Človeške in državljske pravice

Ko je francoska narodna skupščina 4. bfa 1789. odpravila fevdalne privilegije, rekla načela, nazvana "Declaration des Droits de l'homme et du citoyen", ki naj bi bila ...

I. Ljudje se rode ter ostanejo svobodni, enaki v pravicah; družabni razloki se ustanoviti samo na obči koristi.

II. Smoter sleherne politične zadržite ohranitev naravnih in nezastarljivih človeških pravic; te pravice so prostost, lastnina, ...

III. Načelo vrhovne oblasti biva bistveno narodu; noben zbor, noben posameznik ne vršiti oblasti, če ta ne izvira izrečno iz naroda.

IV. Svoboda je v tem, da moreš početi kar ne škodi bližnjemu. Izvajanje nara pravice vsakega človeka ima potakem edinstveno mejo, ki zagotavlja ostalim članom te države uživanje istih pravic. Te meje more čiti zgolj zakon.

V. Zakon sme prepovedati le dejanja, ki na za družbo. Kar v zakonu ni zabranjeno, sme ovrhati. Nikogar ne smemo siliti, na čenja to, česar zakon ne veleva.

VI. Zakon je izraz občne volje; vsi državni smejo osebno ali po zastopnikih vspejati k njegovemu oblikovanju; biti mora edinstven za vse, bodisi da štiti ali pa kaznuje, so vsi državljani enaki v njegovih očeh, ...

VII. Nihče ne sme biti obtožen, prijat zaprt drugače ko v primerih, določenih v zakonu, in sicer v predpisanih oblikah. Kdo zavzema za samovoljne ukaze, jih postavlja vaju ali veli izjaviti, bo kaznovan; toda sle državljan, pozvan ali zasačen v imenu post mora takoj slušati; z odporom se prepoveda.

VIII. Zakon mora določati le točne in potrebne kazni. Nihče ne sme biti kaznovan drugače ko na osnovi zakona, postavljenega razglasenega pred prestopkom, in enakom izvajanega.

IX. Ker se vsak človek smatra nedolžnim, kler ga nismo proglasili za krivega, mora kon zaustaviti vsakršno strogo, ki ne bi potrebna, da si zagotovimo njegovo osebo, dar se smatra za neobhodno, prijati ga.

X. Nikogar ne smemo vzemirjati za njegovih nazorov, celo verskih, samo da razodevanje ne kali javnega reda, določen v zakonu.

XI. Svobodno izražanje mnenja in spada med najdragocenejše človekove pravice; vsak občan sme torej prosto govoriti, pisati, tiskati, vendar odgovarja za to prostost v merih, določenih v zakonu.

XII. Jamstvo človeških in državljskih pravic zahteva javno oblast; ta oblast je ustanovljena v prid vsem, a ne v zasebno rist onim, katerim je poverjena.

XIII. Za vzdrževanje javnega oblasti strošek uprave so skupni prispevki neobhodno potrebni; porazdeliti se morajo na vse občane po njih sposobnostih.

XIV. Državljanji imajo pravo, sami ali svojih predstavnikov ugotoviti nujnost javnih davitev, jih svobodno dovoliti, nadzirati in uporabo, določiti njih kakovost, višino od tovanje in trajanje.

XV. Družba sme zahtevati račun od vsakega javnega nastavljenca o njegovem postopku.

XVI. Nobena družba, v kateri pravice so zajamčene niti ni določena delitev oblasti, pravice do obstanka.

XVII. Svojina je nedotakljiva in svetljiva; komur se ne more vzeti, razen kadar to zahteva javna blaginja, zakonito opredeljena a poprej se mora dati primerna odškodnina.

Profesor dr. Lenormand je imel na medicinski akademiji v Parizu predavanje o važnosti konserviranja krvi za krvne prenose. Izjavljuje, da bi se morala pripravljati konserviranja za operativne posežke v vojni že v bližnji dobi, ker bi se dalo na ta način mnogim ranjenjem rešiti življenje. Francoske bolnišnice, je dejal Lenormand, naj bi si to zapomnile ter pripravile primerne zaloge dokler so dale krvi na razpolago.

Pred dvajsetimi leti (Iz Prosvete, 7. avgusta 1919) Domače vesti. Čikaška Edinost (list prof. Kazimira) je poročala, da so nekje v Minnesoti zapri Matha Pogorela. Vest se je kmalu razkazala za neresnično.

Delavske vesti. Na Angleškem spet pravi neralna stavka. Iz inozemstva. Rumunske čete, ki so se vpirale Budimpešti, počenjajo tamka grozno teror nad komunističnimi delavci.

Sovjetska Rusija. Vlada nemške republik je obvestila Leninovo vlado, da je oboje vse bivše ruske vojne ujetnike, ki se zdaj vso po povrnejo domov.

Gospodarska vojna

Vlada Združenih držav je razveljavila trgovinsko pogodbo z Japonsko. To pravico daje naši vladi pogodba sama, katera določa, da ena ali druga stranka lahko razveljavi pogodbo po šestih mesecih napovedi. Napoved, ki je bila zdaj objavljena, bo veljavna v prihodnjem januarju, v tem času se pa seveda lahko vrše pogajanja za novo pogodbo.

V teku pogajanj v prihodnjih šestih mesecih se lahko marsikaj dogodi v odnosih med Ameriko in Japonsko. Najmanjšega dvoma ni, da bo ameriška vlada zahtevala drugačne pogoje v novem trgovinskem aktu z ozirom na kitajski položaj. Saj je očitno, da je naša vlada položaj prisilila ameriško vlado k temu koraku, kajti ameriška vlada težko gleda japonsko agresivnost na Kitajskem in še težje trpi, da Amerika na podlagi pogodbe zalaga japonske militariste z bojnim materialom.

Nedvomno pride torej do diplomatskih in trgovskih konfliktov. S strani Amerike že napovedujejo prepoved izvajanja bojnega materiala na Japonsko in prav tako uvažanja japonskega zlata in srebra v Ameriko, s strani Japonske pa napovedujejo preklje pogodbe z deveterico držav in druge maščevalne ukrepe.

Vse to so znamenja prihajajoče gospodarske vojne z Japonsko in morda tudi z njenimi fašističnimi zavezniki v Evropi. Če pride do tega, se bo svetovna situacija v marsičem izpremenila. Saj je vendar očitno kot beli dan, da so tako zvane vodilne demokratske velesile a komunistično Rusijo vred v glavnem — odgovorne za ustvaritev fenomenalne Hitlerjeve bojne mašine, za oboževitev fašistične Italije in za prehranjevanje japonske militaristične zveri.

Ako ne bi bili Hitler, Mussolini in japonski poglavarji vsa ta leta redno dobivali najvažnejših surovin iz Amerike, Anglije, Francije in Rusije na podlagi obstoječih trgovinskih paktov, ne bi bili nikdar v stanju strahovati — istih demokratskih držav, kakor to delajo danes. To fašistično strahovanje sveta je res ironično z ozirom na položaj, v katerem se momentalno nahajata zlasti Anglija in Francija; obe velesili se vročno obožujeta in pripravljata na obrambo v glavnem proti Nemčiji — istočasno pa še vedno zalagata nacistično Nemčijo z materialom, s katerim Nemčija gradi in povečuje svojo bojno mašino!

Slično ekonomsko politiko vodijo Združene države, ki redno zalagajo Nemčijo, Italijo in Japonsko z bombazem, oljem, jeklom, železom in dovršenimi izdelki. Naravno so tu trgovinske pogodbe in trgovina se vrši s privatnimi družbami, ki imajo moč in privilegije v notranji politiki; so neštete druge ovire, ki so neznane v totalitarnih državah, so pa velik faktor v trgovinski politiki Amerike.

Vendar dejstvo na dnu je, da trgovinska politika Združenih držav zelo dobro služi fašističnim diktatorjem in japonskim napadalcem. Omogočila jim je, da so se obožovali do zob in zdaj lahko strahujejo Evropo in Azijo.

Čas je torej, da se ta politika radikalno revidira, če ljudstvo Združenih držav neče doživeti, da se bo prej ali slej moralo z orožjem braniti zoper monstuma, katera je hote ali nehote samo pomagalo zgraditi.

Ako živis v kraju, obdanem od volčjih brlogov, moraš biti vsaj toliko pameten, da ne boš volkovom metal kosov mesa in dopustil, da ti zrastejo preko glave — če jih hočeš izstradati ...

Litvinov na potu ...

Scena: Letno zasedanje sovjetske zbornice v Kremli.

Čas: 245. julija 1939 zvečer.

"Maksim Litvinov, dolgo let komisar za zunanje zadeve v sovjetski vladi, je zaman iskal sedeža v zbornici. Reditelji so mu odkazali sedež v prazni vrsti stolov, kjer je Litvinov sedel osamljen in kolikor je bilo opaziti, ga ni nihče ogovoril in nihče ga ni hotel poznati." (Poročila v New York Timesu.)

Dogodki v Moskvi se ponavljajo. Pred meseci je znani Krivitski opisal enako sceno, ki se je odigrala 1. maja 1937 na Rdečem trgu. Maršal Tuhačevski je tam stal osamljen in držal roke v žepu. Nihče ni hoteli govoriti z njim, nihče ga ni hotel poznati.

P. S.—Maršala Tuhačevskega so ustrelili. (The New Leader.)

Od leve proti desni: Sol Bloom, načelnik kongresnega mornaričnega odseka, admiral W. D. Leahy, kongresnica Edith N. Rogers, general George Marshall in državni podtajnik Sumner Welles.

Novice z starega kraja

Slovenije

BRADEŠKA MORJEJO IZSLEDITI

Loka, 21. julija. — Človek, ki je razbojstvih zločinov, da zajamejo Bradeška. Josipa Bradeška trepetno slišati, so oblastva venčno na preži, da zajamejo nevarnega vlomilca. Vroče nevarnega gozdovi Polho. Dolomitov nudijo Bradeška dovolj zavetja. Vse je doslej izjalovilo. Da je Bradeška, marveč tudi prebravljiva, kakor je ugotovljeno, Bradeško potuho. Ljubljano, Bradeško stisne, ako jim Bradeško stisne kovačev v roko. Drugi spet ljubljano prijavi, kdaj in kdaj ga videli, toda se boje njegovega maščevanja.

Na dni so napeli orožniki, da zajamejo Bradeška. Je jasno, da ima pomagalec, karvili hišno preiskavo pri Jurju in Ponove vasi. Vroče vrhu nedaleč od zaseleka, da morda dobe kakšne, ki bi jih privedle na pot. Orožniki so preiskali gospodarsko poslopje, pa so sosesčino. Hišni gospodari so posumili o njem, da je kaj več o Bradeško, da trdovratno molčal. Ko so mu predložili hude zakonodajne posledice, da dotičnika, zločinca kaj ve, pa molči, se ga razvezal jezik. Je, da je bil prejšnji tečajer njemu Bradeško. Oglasil se ob 21. uri, zadržal pa se eno uro, kajti takoj potem odpravil k sosedu, svojemu znanu Osekarju, po domači, in ostal potem pri njem do 12. ure. Iglju je dal 40 din z naročilom, naj gre zovozu Koširju in prinese kruha in cigaret. Polde 22. din, ostali znesek je Poldetu daroval. Pred domom iz Igljeve hiše Bradeška pozabil povedati, da bo prišel, ki bi ga izdal orožnikom, brez usmiljenja ubil! Polde je tudi, da odhaja proti

nevedbe so nadalje dognale, da je Bradeško dokaj svobodni pod Črnem vrhu. Se je izvedelo, da je prišel pred časom iz Koširjevine popolnoma pijan in potem ves dan ležal kakor mrtvaček pod vaško lipo. Zbral se je njega možki in ženski, a nikogar ni bilo, ki bi stotokrat bližje orožniške postaje vlomilca prijavil. To dejstvo je dokaz, da vaščani Bradeška in pripisujejo tatvine. Ker trgovec Košir ni pravice točenja, so mu zaplede steklenice žganja in 16 litrov vina.

Kolikor se je dognalo, se držijo Bradeško najrajši na meji s Ljubljano, okolice Škofje in Logatca. Čuti se bržčas najbolj varnega, ker je tod do vseh strani izredno varno. Preden bi prišli ponj, bi kdo ve kje. Bradeška opiše v splošnem kot človeka, ki se kraje stalno menjava in tako v gozd, čim ga kdo vidi. Značilno je, da izvršuje tatvine običajno ob koncu dneva, s čimer pa seveda ni rešeno, da ne bi te ugotovitve že prvi priložnosti postavil na dan. Zdi se, da izpreminja tudi zunanost. Zadnjikrat so ga videli v lovskem klobuku s pesom, brez brk in brade običajno v tako zvano Bradeško obleko.

Ker je za Bradeškom izdana obznanila, ni izključeno, da se bo s pomočjo svojih zasledovalcev preko državne meje. Z-

lja poštene javnosti pa je slej ko prej, da bi zločinca, ki vzbuja strah in trepet, skoro zaprli.

Ljubezenska tragedija v Lipovcu

Celje, 21. julija. — Davi se je raznesla po Celju in okolici vest o pretresljivi ljubezenski tragediji, ki se je odigrala v prvih jutranjih urah v Lipovcu pri Ljubčini.

Šele 20 let stari posestnikov sin Ivan Vrečko iz Lipovca je imel že nekaj časa ljubezensko razmerje s čedno 17 letno šiviljsko vajenko Hedviko Novakovo iz Arclina pri Vojniku, ki se je učila pri šivilji Aškerčevi v Celju. Vrečko, ki je bil že nekaj dni nekam raztresen, se je odpravil včeraj s kolesom proti Vojniku. Okrog 22. se je vrnil domov, kmalu pa se je zopet odpravil s kolesom od doma in se očividno kmalu nato sestal s svojo izvoljenko. Okrog treh zjutraj sta se Vrečko in Novakova pripeljala s svojima kolesoma v Lipovce. Na travniku blizu Vrečkove domačije sta pristonila kolesi k drevesu. Iz doslej nepojasnjenega vzroka je izvelkel Vrečko samokres in oddal na Novakovo dva strela. Ena krogla je zadela Novakovo v glavo, druga pa v levo roko in se zarila v prstik pod srcem. Nato si je nastavil Vrečko samokres na desno senco in sprožil. Krogla mu je prebila senco in izstopila pri levem senu. Kljub težki poškodbi je Vrečko še izmil svoji izvoljenki rane in odšel nato kakih 300 korakov daleč od hiše ter sedel pod jablano.

Ko je šel Vrečkov sosed okrog štirih zjutraj na delo, je našel Novakovo nezavestno na travniku, kmalu nato pa še Vrečka pod jablano. Vrečko, ki je bil ves zmeden, pa mu je odgovoril, naj se odstrani, sicer bo še njega ustrelil. Takoj so obvestili celjske reševalce. Še preden pa je prispel reševalni avtomobil iz Celja, je Novakova izdihnila. Vrečka so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer se bori s smrtjo.

Vrečko in Novakova sta zapustila več poslovnih pisem. V enem pismu sporočata željo, da bi ju položili v skupen grob. Davi je prispela v Lipovce uradna komisija, ki je ugotovila dejanski stan in odredila prevoz trupla Novakove v mrtvašnico na pokopališču v Vojniku, kjer bodo truplo obducirali.

Nevaren požar

Št. Jurij pri Grosupljem, 21. julija. — Čeprav vlada zadnje dni silna vročina, kmetje pridno pospravljajo zadnje seno in zrelo žito pod streho. Po celodnevem delu pa se ljudje takoj, ko se zmrača, spravijo k počitku, ne sluteč, da jih bo zadela ponoči nesreča. Zato jih silno prestraši sredi noči plat zvona in krik: "Gori!"

Danes okoli pol 1. ponoči je izbruhnil požar v bližnji vasi Vrbčju, ki je upepelil posestnika Podržaja Antonu, po domače Rutarju, skoraj nov kozolec-dvojnič z 12 okni. Ker je bilo poslopje natlačeno seno in žita, so ga ognjeni zublji v hipu požarili. Ljudje, ki so zapazili požar, so prihiteli skupaj in začeli z reševanjem. Tudi gasilci iz Št.

Jurja in Ponove vasi so kmalu prišli s svojimi motornimi brigadami na kraj požara. Požrtvovalnim gasilcem se je posrečilo ogenj, ki bi bil lahko upepelil vso vas zaradi pomanjkanja vode, le omejiti. V veliki nevarnosti so bila sosednja poslopja, ki so jih zaradi silne suše obilivali z vodo in jih tako obvarovali pred besnečim ognjem. Pihal je tudi silen veter, ki je daleč na okoli raznašal goreče snope in ogorke. Vodo so spraznili iz vseh vodnjakov in celo gnojnih jam. Tako je bila vasica Vrbčje res po čudnem naključju obvarovana propada, pri čemer so si pridobili največ zasluge vestni gasilci. Posestnik Podržaj pa trpi veliko škodo, saj mu je ogenj upepelil vse seno in žito, ki ga je pred nekaj dnevi skrbno spravil pod streho.

Glasovi iz naselbin

(Nadaljevanje z 2. strani.)

in družini. Pogrešale ga bomo tudi me, ker nas je vozil skoraj na vsako priredbo gospodinjskih klubov. Naj mu bo lahka ameriška zemlja!

Angleško poslušajoče društvo Jolly Juniors 669 SNPJ je privedlo izlet svojemu mladinskemu oddelku v South parku. Povabil so tudi mladinski oddetek našega društva. Prav lepa hvala. Naš mladinski oddetek ima skoraj vsaki mesec manj članov, ker doraščajo in prestopajo v članski oddetek. Če pa slučajno gospa Storklja kaj pusti, pa Johnny Barafaldi takoj nabrusi pete, zavaha rokave in pravi: Ta mora biti član Jolly Juniors! Smo ponosni, da imamo v Syganu takega agitatorja. Želim, da tudi letos dobi prvo nagrado. Je pač vseeno, pri kateri številki smo, glavno je, da smo pod močeno zastavo naše Slovenske narodne podpore jednote.

Mary Uršič, 6.

Vesti iz Bridgeporta

Bridgeport, O. — Ker v našem kraju ni naročnikov na razdiraški list Naprej, mi ga prijatelj iz Pittsburgha sem in tam pošlje po par izdaj. Tako sem videl, kako me v izdaji z 12. julija krtači Lena Lokar iz Clevelanda. Prišla je tako daleč, da ji pri Enakopravnosti menda nomažjo priobčiti osebnih izbruhov, Naprej pa komaj čaka na take stvari, da dela več razdora. Ne bom odgovarjal prispevateljci bivšega Zarkometa v Prosveti, ker ni nič stvarnega v izbruhu. Ona naj še piše in ima veselje.

Toda kot članica SNPJ bi se mi zdelo bolj pošteno, ako bi pisala v Prosveti, ker je list bolj razširjen in ima tudi vsak član svobodo, dokler ne prekorači meje dostojnosti ali pravil. Ona ne odgovarja federacijskemu odboru, ki je sprejel tisto resolucijo, toda po Snoyju je treba udariti. Še vsakdo se je opekel, ki se je igral z ognjem in se bo tudi ona. Ako smo res naredili tako hudo napako, bilo se je bil gotovo sluteti, da jih bo zadela ponoči nesreča. Zato jih silno prestraši sredi noči plat zvona in krik: "Gori!"

Kot sem že rekel, ne bom odgovarjal na osebne pade v Napreju, v katerem najdeš najpogostejše izmišljotine, laži in obrekovanja proti osebam, ki so na poti Naprejevi kliki.

V isti izdaji Naprej tudi hvali "slovenski dan" in omenja, kako je bila gospa Agnes Glavač iz Detroita vesela, ko je zagledala v Hearstovem listu Sun-

Grupa otrok španskih lojalistov, ki je dobila zavetje v Franciji.

Telegraphu slike organizatorjev slovenskega dneva — Dečmana, Archa, Kluna in Spolarja. To vam je zmes in kombinacija! Na eni strani hvali in se poslužuje najbolj zagrizenega protidelavskega lista, na drugi se pa dela, kot da ga oboja!

"Združevalce" pri Napreju vprašam, ali je imela SNPJ moralne koristi ali škodo od slovenskega dneva? Pojasnite, kdo je imel moralen in tudi finančni dobiček od tega. Ta odgovor naj bo v Prosveti, da bo članstvo videlo, kaj je za grmom.

Pravijo, da so za SNPJ, toda jaz jim dokažem, da ji delajo škodo. To je razvidno iz laži v Napreju z 19. julija pod rubriko Javna govornica. Tiste laži proti Zaitzu, Molku, JSZ in Gardnu ste vi sami skovali v Pittsburghu in nihče v Windsorju, Ont. Vse skupaj je absurdno. Kako more gl. odbor dati Proletarcu več oglasov na teden, če pa list izide le enkrat na teden? Ali nikoli ne čitate, da Prosveta oglašuje Proletarce, Proletarce v zameno pa Prosveto?

Kako so zvitji, so pokazali že pred par leti na konferenci PM v Libraryju, Pa., kjer je Vitkovič urgiral, da bi dobili L. Zorkota za agitatorja v njih kraje — seveda, da bi ga izrabili za svoje namene kakor danes izrabljajo Cankarjev glasnik. Ravno tega Zorkota, ki je upravnik Cankarjevega glasnika, sedaj napadajo brez povoda. Vitkovič je na konferenci agitiral za Naprejo, ne za Proletarce, da si je urgiral zborovalce, naj dobe Zorkota. Vse te mahinacije so znali dobro izrabiti v prid sebi in na račun navinosti nekaterih naših ljudi v Penni.

Dokaz, da niso za SNPJ, je tudi to, da društva, pri katerih imajo komando, ne napredujejo, rastejo pa društva IWO, v katerih imajo celice. Samo pogledite v Sygan in Canonsburg. Pri prvem društvu, ki posluje angleško, so pridobili 100 novih članov. Koliko so jih v Pittsburghu, kjer je tudi dosti Slovencev? Tudi v Strabanu sta obe društvi aktivni. Tudi pri nas, kjer nas ni veliko, smo pridobili nad 20 novih članov v mladinski oddetek v zadnji kampanji. Seveda, pri nas ni naprejevec, da bi nas — "združevali".

Dopisniki — Shaffer iz Cudya in Neža iz Chisholma, Minn. — kriče v Napreju po svobodi. Ali bi jaz dobil prostor v njem za pošteno razpravo o komunizmu in dogodkih v Rusiji? Nikdar, kajti tega bi ne pustili, dasi blufajo ljudstvo, da niso komunisti. Kaj pa so? Zakaj se boje svoje barve, ki nam je itak znana? Menda zato, ker so se že neštokrat diskreditirali in jim nikdo ne zaupa, ker nimajo nobenih principov. To se je pokazalo v delavskih bojih in pri podpornih organizacijah. Katero organizacijo oni ne morejo kontrolirati, jo skušajo uničiti. Seveda, nova linija je glede te-

prijateljem za lepo vsoto. Vse to nama ostane v trajnem sponzoru. Frank in Rozi Kordish.

Ubil v avtni nesreči

McIntyre, Pa. — Dne 30. julija je v avtni nesreči izgubil življenje br. John Turk, član društva Solkan 361 SNPJ. Živel je še par ur po nesreči in umrl v strašnem trpljenju. Po zdravnikovem mnenju je bil dobesedno zdrobljen po vsem telesu.

Pokojnik je bil član SNPJ nad 30 let. Pred 21 leti je ustanovil tukajšnje društvo 361. V Ameriki je bil 35 let, tukaj pa 28 let. Sploh je bil on prvi Slovenec tukaj. Doma je bil iz vasi Mali Cesovec pri Novem mostu na Dolenjskem. Tukaj zapuša žalujočo ženo, enega sina, štiri hčere, vsi že odrasli, in več vnukov, v starem kraju pa enega brata in sestro. Po prepričanju je bil svobodni delavec. Naj mu bo lahka ameriška zemlja po trudopolnem delu, vsem prizadetim pa naše globoko sožalje.

Anton Mrolic, 361.

Fašistična kontrola katoliških društev

Nov udarec katoliški cerkvi

Rim, 5. avg. — Katoliška družava vzajemne pomoči bodo kmalu prišle pod kontrolo fašističnih organizacij, se glasi vest iz zanesljivih virov. To bo nadaljnji udarec separatnemu obstoju katoliških organizacij v okviru fašistične države. Vest o fašistični kontroli je prišla potem, ko se je Katoliška akcija udala pritisku, iztrebila lajke iz vodstva in se podvrgla fašistom.

V Italiji je okrog 3000 katoliških podpornih organizacij, ki imajo več tisoč članov med delavci in kmeti. Ti plačujejo prispevke v blagajne teh organizacij in dobivajo podporo, kadar so bolni in potem, ko dosežejo določeno starost. Organizacije posedujejo velike denarne sklade, ki bodo prišli pod kontrolo fašistične stranke.

Tragedija češke begunske družine

Chicago, 5. avg. — Adela Langer, češka begunka iz Prage, je skočila skozi okno trinajstega nadstropja hotela Congress na cesto in se ubila. Prej je vrgla skozi okno svoja dva otroka, ki sta se tudi ubila. Policija je našla Karla Langerja, moža samomorilke, v hiši na naslovu 1627 Humboldt Blvd., kjer se je nastanil s svojo družino pred dvema tednoma. V Pragi je bil Langer bogat tekstilni tovarnar. Njegovi prijatelji so povedali, da je bilo njegovo podjetje vredno pol milijona dolarjev. To je prišlo v roke nakej, ko je Hitlerjeva armada zasedla Prago, poleg tega pa so njega in njegovo družino izgnali iz Čehoslovaške. Langer, katerega je tragedija silno pretresla, je povedal policiji, da je žena večkrat zagrozila, "da si bo končala življenje in vzela svoja otroka s seboj." Vedno se je bala, da se bo morala vrniti v Čehoslovaško. Ta strah jo je pogнал v samomor.

Horner vetiral penzijski načrt

Chicago, 5. avg. — Governer Horner je vetiral načrt glede zvišanja starostne pokojnine na \$40 na mesec. Dejal je, da je to storil iz več razlogov, glavni pa je bil zastoj v kongresnem odseku glede načrta, da federalna vlada zviša svoj prispevek v državni penzijski sklad od \$15 na \$20 za vsako do penzije upravičeno osebo. Maksimalna starostna podpora \$30 na mesec ostane.

Dolga stavka v Milwaukeeju končana

Milwaukee, Wis., 5. avg. — Skoro tri mesece trajajoča stavka pri Allen-Bradley Co., katere je oklicala unija United Electrical, Radio & Machine Workers (CIO), je bila včeraj končana z zmago stavkarjev. Fred Wolter, predsednik unije, je dejal, da je kompanija pristala na vse glavne zahteve stavkarjev in podpisala pogodbo.

Kongres zaključil svoje zasedanje

Stanovanjski načrt zavržen

Washington, D. C., 6. avg. — Zasedanje šestinsedemdesetega kongresa je bilo sinoči zaključeno, ko je višja zbornica sprejela resolucijo, da se vsota apropriacij zniža za \$189,000,000. Prej je nižja kongresna zbornica zavrgla stanovanjski načrt z veliko večino.

Vsi avtavljeni predlogi glede vzpostavitve takozvane zaščitne meze pri relifnih delih so bili pokopani. Unije Ameriške delavske federacije in Kongresa industrijskih organizacij so protestirale proti podaljšanju delovnih ur na 130 na mesec brez zvišanja plače, toda nalezela so na gluha ušesa.

Senat je zavrgel tudi predlog senatorja La Folletta, progresivca iz Wisconsin, glede amandiranja farmskega zakona. Ta je predvideval refinanciranje farmskih hipotek.

Washington, D. C., 6. avg. — Federalni uradniki in uslužbenci so pričeli zapuščati politične pozicije v soglasju s sprejetim zakonom, ki jim prepoveduje politične aktivnosti. Avtor zakona, katerega je predsednik Roosevelt že podpisal, je senator Carl A. Hatch, demokrat iz Nove Mehike.

Pojavilo se je več nejasnosti glede tolmačenja provizij tega zakona. Frank Murphy, načelnik federalnega justičnega departamenta, je dejal, da je prejel veliko številno vprašanj od federalnih uradnikov glede tolmačenja zakona. Federalne distriktne pravdnike je že obvestil, da bodo morali odstopiti, če bodo postali kandidati za politične urade. V nekaterih državah so federalni uradniki in uslužbenci že pretrgali zveze s političnimi organizacijami.

Kompanija ignorirala volilni izid

New Yorč. — Cez dvesto delavcev, članov krajevne unije Metal Polishers, Platers & Helpers (ADF), je zastavkalo pri Premier Metal Etching Co., ker družba ni hotela skleniti pogodbe, čeprav je unija zmagala pri volitvah glede reprezentacije pri kolektivnih pogajanjih, ki so se vršile pod nadzorstvom federalnega delavskega odbora. Člani unije so voznikov so podprli stavkarje v boju proti kompaniji in pomoč so jim obljubili tudi druge unije. Uradniki kompanije trdijo, da volitve niso bile pravilne.

Bolivija podržavila centralno banko

La Paz, Bolivija, 5. avg. — Vlada je prevzela popolno kontrolo nad centralno banko na podlagi dekreta o podržavljenju. S tem je prišlo vse zlato in druga imovina ustanove v vladne roke. Zunanji minister Alberto Gutierrez, je resigniral in na njegovo mesto je predsednik Busch imenoval Dionizija Folanina. Slednji je bil doslej rudniški minister.

Skupina ruskih deklet, ki se je udeležila parade v Moskvi v zvezi s proslavami telesne vzgoje.

Mervyn Rathborne, predsednik Ameriške komunikacijske zveze.

ROMAN TREH SRC

JACK LONDON

Zato pa kapitan Trefethen ni bil nič kaj posebno delikaten. V njem je bila združena indijanska radovednost z nesramnostjo črnokozega podložnika kralja Georga. Videl je vse, kar se je godilo tam, kjer sta stala najemnik njegove ladje in prelestna Španka. Ko sta se Leoncie in Francis nagnila nad krmilo in zagledala v kompas, sta si bila tako blizu, da so se njeni lasje dotikali Francisovega lica. In vsi trije — Francis, Leoncie in kapitan — so dobro vedeli, kaj sledi iz take bližine med lepim mladeničem in zaljubljenim dekletom. Francis in Leoncie sta pa začutila v srcu še nekaj, česar kapitan niti slutil ni. Pogledala sta si globoko v oči ter jih v zadregi povesila. Francis je govoril tako naglo in glasno, da ga je slišala polovica moštva. Ničče ni dvomil, da gre za konstrukcijo kompasa, ne pa za nekaj drugega. Toda kapitan Trefethen se je nekam čudno smehljajal.

Zapihal je močan veter in Francis je moral prijeti za krmilo. Njegova roka se je dotaknila njene. Znova sta oba zadržela in znova se je kapitan nasmehnil.

Leoncie je pogledala Francisu naravnost v oči. Potegnila je svojo roko izpod njegove in stopila v stran, kakor da je krmilo in kompas sploh ne zanimata. Francisu je pa očitala vest, da je prelomil dano besedo. Nehote se je ozrl tja, kjer je stal Henry. Slednji mu je kazal hrbet tako, da Francis ni mogel videti njegovega obraza. Francis je mislil, da Henry sploh ni opazil prizora med njim in Leoncio. Leoncie se je sicer ozirala na zeleno obalo, toda videla ni ničesar. Zato je v svoje misli je vrtela nervozno zaročni prstan okrog prsta.

In Henry, ki se je obrnil, da jo opozori na oblaček dima na obzorju, je vse to opazil. Tudi kapitan je opazil, da je Henry vse videl. Zato se je nagnil k njemu — krutost Indijanca je povečala v njem nesramnost črnca — in mu šepetal:

— Ah, sire, nikar si ne belite glave! Senorita ima veliko srce. V njem je dovolj prostora za tako nadarjenega gentlemana, kakor sta vidva.

Kakor bi trenil z očesom, se je kapitan preprical, da znajo belokožci ohraniti svoje intimne stvari zase. Henry mu je namreč odgovoril s svojo krepko pestjo tako, da je odletel ubogi kapitan daleč po krovu in oblašal na tleh kakor je bil dolg in širok. V hrbtu, vratu in na čelu je čutil neznozne bolečine.

In tu je prevladala v kapitanu indijanska kri nad zamorako. Ves besen je planil pokonci in v njegovi roki se je zasvetil nož. Plavalasi mešanec Juan se je pojavil od nekod, kakor bi zrasel iz zemlje. Tudi on je vihrel v roki nož. Nekaj mož kapitanove posadke je obstopilo oba tovariša in čakalo ugodnega trenutka, da navali na Henryja. Toda Henry ni poznal strahu. Naglo je stopil korak nazaj in udaril po ograji s tako silo, da je železna palica odletela v zrak, Henry jo je prestregel in se pripravil k obrambi. Francis je opazil, da je njegov sorodnik v nevarnosti. Pustil je krmilo, potegnil revolver in priskočil Henryju na pomoč.

— Kaj je rekel? — je vprašal Francis svoja sorodnika.

— Saj lahko ponovim, kar sem rekel — je dejal kapitan grozeče, zakaj njegova zamorska kri je znova prevladovala nad zdravim pametjo. Mož je hotel najbrž s pretrejo o škan-dalu doseči kompromis. — Dejal sem . . .

— Stoj, kapitan! — ga je prekinil Henry. — Obžalujem, da sem vas udaril. Držite jezik za zobmi in pozabite na vse, kar se je zgodilo. Zelo obžalujem. Pripravljen sem . . .

Henry Morgan je moral umolkneti, da skrije jezo, ki je kipeval v njem proti lastni osebi za to, kar je hotel reči. In vendar je izgovoril te ponižujoče besede, zakaj tu v bližini je bila Leoncie, ki ga je gledala in poslušala.

— Da . . . Pripravljen sem . . . prositi vas odpuščanja, kapitan!

— Kaj pa s telesno poškodbo, a? — je vprašal kapitan užaljeno. — Saj ste me udarili tako, da sem ves obtolčen. Ničče nima pravice poškodovati podanika kralja Georga — Bog ga ohrani — brez denarne odškodnine.

Kapitan je prišel z barvo na dan tako neznanirano, da je malo manjkalo, da ga ni Henry še enkrat udaril. Ker je pa začutil na svoji rami Francisovo roko, se je s težavo premagal, potegnil iz žepa dva cekina po deset dolarjev in ju stisnil kapitanu Trefethenu v roko.

— Bogme, toliko ni vredna ta zamorska mr-

cina z dušo in telesom, — je zamrmral Henry. — Zelo me veseli, da ste tako bogato poplačali moje bolečine, — je dejal kapitan. — Dvajset zlatih dolarjev je res lepa odškodnina za obtolčeno glavo. Vedno sem vam na razpolago, sire. Priznam, da ste gentleman. Za to ceno me lahko udarite vedno, kadar bo vas sr-bela roka.

— Mene tudi, sire, mene tudi! — je zbleknil kingstonaki črnc Parcial in se zarežal. — Kar nabunkajte me, sice, za isto ceno, kadar hočete, magari takoj! In tepete me lahko vedno, kadar boste imeli preveč denarja . . .

Tisti hip pa se je razlegel glas straha, in tako je bil ta komični prizor nepričakovano končan. — Dim! Oblak dima se valji za parnikom! Nekdo nas zaleduje! — je vzkliknila straža.

Kmalu je bilo vsem jasno, kaj pomeni ta dim na obzorju. Veter je polagoma ponehal in "Angelika" se je obtičala na morsk gladini. Z veliko oddaljen samo še dobre pol milje tako, da so z "Angeliko" z daljnogledom prav lahko opazili oborožene ljudi na krovu bližnjega se parnika. Henry in Francis sta takoj spoznala poglavarja na čelu orožnikov.

Nošnice starega Enrica Solano so se znova napele, ko se je začel s svojimi sinovi pripravljati na boj. Leoncie sama ni prav vedela, za koga se bolj boji — za Francis ali za Henryja. Na videz se je sicer pridružila splošnemu smehu in veselju, ki je zavladalo na krovu "Angelika", ko so spoznali v parniku staro, napol polomljeno jahto "Dolores", toda srce ji je govorilo, da se bliža nevarnost. Veselje med potniki in posadko je bilo še večje, ko je veter znova napel jadra in pognal "Angeliko" proti severu z brzino devetih vozlov na uro.

— Toda veter je bil nezanesljiv. Morje je zdaj valovilo, zdaj zopet mirovalo.

— Žal vas moram opozoriti, sire, da se nam ne posreči uiti, — je dejal kapitan Trefethen Francisu. — Če bi veter stalno pihal, bi bila stvar drugačna. Tako pa zapiha in zopet poneha. Vse kaže, da je nevarnost blizu in da smo takorekoč že ujeti.

Henry je mirno opazoval bližnjo obalo. Odložil je daljnogled in pogledal Francis.

— Govori ti! — je vzkliknil Francis. — Ti veš, kako se lahko rešimo. Saj se ti že na obrazu pozna, da si si izmislil načrt. Pojasi nam, kako in kaj naj počnemo!

— Pred nami sta dva otoka. Poznam te kraje in vem, da sta to Tigrova otoka, — je spregovoril Henry. — Med njima je takozvana Yuchitanska ožina. Vhod v to ožino se imenuje El Tigre. In verjemite mi, da ima ta ožina res tigrove zobe. Na obeh straneh je morje tako plitvo in povsod je toliko skal, da niti čoln ne more skozi ožino, če ga ne vodi spreten krmar, ki dobro pozna pot. Samo sredi ožine je morje globoko. Ožina je samo za jadrnico, pa še to mora goniti veter od zadaj. Veter piha zdaj kot nalašč v pravi smeri. Nevarno morskoro ožino bomo torej s lahkoto pasirali. Toda to je samo polovica mojega načrta . . .

— Kaj pa, če veter spremeni svojo smer ali če poneha, sire? — je vprašal kapitan Trefethen. — Ta morskoro ožina mi je prav dobro znana. Tam so vedno hudi vrtinci in moja jadrnica se lahko razbije ob skalo.

— Če bi se to zgodilo, vam povrnem vso škodo v zlatu — je dejal Francis. Zdaj pa le urno na dan z besedo, kakšna je druga polovica tvojega načrta, dragi Henry.

— Sram me je priznati, — se je zakrohotal Henry, — toda zdaj se mi, da bomo slišali več pristnih španskih kletev, nego se jih je razlegalo po chiriquiskem zalivu, od kar je stari sire Henry pustošil San-Antonio in Bocas del Toro. Kar zjajali boste!

Leoncie je od veselja zaploskala in vzkliknila:

— Čutim, da je vaš načrt imeniten, dragi Henry! Saj se vam že na obrazu pozna. Povedati mi morate, kaj ste si izmislili.

Stopila sta v stran, da bi ju nihče ne slišal. Henry jo je objel čez pas in ji začel šepetati nekaj na uho, dočim je začel Francis z daljnogledom opazovati oborožene ljudi na krovu parnika "Dolores", da skrije jezo, ki se ga je polastila pri pogledu na zaljubljeni parček. Kapitan Trefethen se je škodoželjno nasmehnil in pogledal plavalasega mornarja, češ, le paziva, da ne prideva ob masten zaslužek.

(Dalje prihodnjič.)

Demokratski senator J. E. Murray iz Montane.

se rokah rdeči balonček. Navdal jo je občutek osamljenosti, strah pred dolgimi večeri brez njega. Brez volje je šla skozi množico, z odsotnim nasmehom je gledala vesele obraze, od časa do časa je obstala pred gnečo, metala je žoge v lutke, zgrešila, si prikockala živobarvno cvetlično vazo, ki jo je podarila neki deklici, in naposled prišla do izhoda.

Na lepem je začutila, da je utrujena, na smrt utrujena, skoraj preveč utrujena, da bi mogla biti žalostna. Ogledovala je veliki rdeči balonček. Lesketal se je v odsvitu električnih žarnic — bli je kakor simbol veselega življenja, niti najmanj se ni umejala z njeno žalostjo. Bilo ji je, ko da bi ta ljubki balonček predstavljal njeno ljubezen, ki je bila svetla in opojno rdeča in ki jo je pred nedavnim vso prevzela — prav takšna kakor balonček ene noči. Videla je, da čustev ne more odgnati s silo, zato se jim je nemo vdala. Kakor je hotela spustiti rdeči balonček v temno noč, prav tako ne bo poskušala zadržati Jürgena ne z besedami ne s solzami. Začela se je smehljati in njen sklep se ji je zadel kakor žrtev ljubezni in ki jo je osvobodil bremena, sladkega bremena ljubezni. Ali bo Jürgen odletel drugam, užival nove doživljaje, prav tako kakor tale balonček? Kdo ve, kje bo pristal! Morebiti pri človeku, ki je tako sam kakor ona. Hitro se je odločila in pritrčila na balončkovo vrvičco listič z napisom: "Elizabeta te pozdravlja!"

Pesnik Mihael Vendelin je sedel pri pisalnem stroju, ko je jutro s svojim kristalnim dihom zavelo čez speče mesto. Pretegnil se je. Vso noč je prečul in zlagal pesmi, da bi se z njimi udeležil nagradnega tekmovanja. Zdal se se mu zdeli verzji prazni, obrabljeni in pusti. Z vročimi očmi je strmel na strehe mesta, ki se je prebujala in porajajoče se pomladi kakor živali iz dolgega zimskega spanja. Na lepem je zaplesal nad strehami rdeč balonček. Prinesel ga je nežni jutrnji vetrič in ga zanašal sem in tja, ko da bi ga bilo izgubilo med igranjem nebesno dete.

Pesnik je očaran vstal, se nagnil skozi okno, da bi zagrabil balonček, prvi sončni žarek ga je obsvetil škrlatno rdeče, padel je in se spet dvignil. Zdelo se je, ko da bi se hotel ponorečevati iz moža v podstrešni sobici, dokler se ni dal naposled vendarle ujeti.

Pesnik je držal v roki nežno stvarco kakor obdarovan otrok in bral napis: "Elizabeta te pozdravlja!"

Življenje je teklo dalje in čas je zacelil rano, ki jo je Elizabeta prizadejala prva ljubezen. Sedela je v majhnem ateljeju, risala je vzorce za tvoriva in rokavice, prav tako kakor poprej, le da ji zdaj veseli živžg spodaj pred hišo ni dal znamenja za prazničen večer.

Sreče ni mogoče izsiliti, je premišljevala Elizabeta ob dolgih večerih, ki ji ni hotelo biti konca in ko je bilo tako težko zaspati. Smehljala se je prav tako ljubeznivo kakor poprej, ko je odjemalka primerjala rokavice z nazobčanimi zapetjji, jahalne rokavice ali pa dolge mehke rokavice iz irhovine, ki so se prijetno oprijemale ženskih lakti.

"Vaše rokavice so kakor poezija," je dejala neka odjemalka. K tej obleki mi morate sešiti

čisto svojevrstne rokavice." Elizabeta, ki je brez misli prelistavala neki časopis, je na lepem zardela, takoj na to pa prebledela. Kolena so se ji tako zašibila, da je morala seesti.

Mlada dama jo je osuplo pogledala. Kaj se je zgodilo dekletu? Elizabeta je bila pa z mislimi daleč odondod. Videla je rdeči balonček, kako je plaval obzharjen ob jutrnje zarje nad strehami spečega mesta, videla je, kako sta se stegnili dve osamljeni roki, ki sta potlej prijel za pero, da bi napisali pesem, pesem o nepozabni, oddaljeni, a vendar tako zaželjeni Elizabeti. Pesem je dobila pri nagradnem razpisu drugo nagrado. Klic po Elizabeti, tuj človek je sanjal o njej, v svoji domišljiji jo je klical k sebi, njo, ki bi od osamljenosti skoraj umrla. "Kje te najdem, Elizabeta?"

Mlada dama se je dobrohotno nasmehnila, ko je čez Elizabete rame brala pesem mladega Mihaela Vendelina, ki je kar na lepem postal tako priljubljen.

"Povedala bom pesniku, kakšno navdušenje so zbudili njegovi verzi," je dejala odjemalka smehljaje se. "Jutri ga bom najbrže srečala na zabavi, ki zanjo potrebujem dolge rokavice. Saj jih boste izgotovili?"

Elizabeta je strmela v damo z lahkim nasmehom.

"Zanesljivo," je zašepetala, "recite, prosim, gospodu Vendelinu samo tri besede: 'Elizabeta vas pozdravlja!'"

Mihael in Elizabeta sta se sprehajala v smehljajočem se poletnem jutru, kakor bi bila že desetletja brat in sestra. Premišljevala sta čudno moč usode, ki ju je združila. Zato sta molčala. Ob žitnem polju je rasla lipa in poletni večer je vel nad valujočim žitom.

Tedaj je spregovoril Mihael Vendelin; pripovedoval je Elizabeti, da je bilo njegovo delo pušto in prazno, brez krvi in življenja, dokler ni prifrftal v njegovo podstrešno sobico rdeči balonček. Lahno je pobožal Elizabetine roke, ki so polne pričakovanja počivale v njenem naročju.

Sedla sta na rob travnika. Mihael Vendelin se je zavrli v rosno kapljico, ki so se v njej zrcelile mavrične barve. Avtomobil so drveli po cesti kakor izpuščene živali. Elizabeti se je zdelo, da je spoznala obraz moža, dedčega za krmilom. Morebiti je bila samo prevara, samo daljna podobnost s človekom, ki je nekoč mislila, da ga ljubi. Naj je bil ali ne, Elizabeti je bilo kakor bi odnašali mimodrveči avtomobil zadnjo sapico bolestrnega spomina v blestečo daljavo.

"S sto kilometri drve v svet," je pripomnil Mihael Vendelin, ko je smehljaje se gledal za avtomobil, kakor bi uganil Elizabetine misli. "Iščete daljavo, v daljlo hočete, ker mislijo, da bodo tam našli srečo, a hite mimo nje."

Oblak prahu se je dvignil in se razkadil kakor dim proti temnosinjemu nebu.

"Mimo majhnih življenjskih dragocenosti vozijo, a prav te ustvarjajo veliko srečo. Pogledaj roso kapljico, ali ni lepa kakor nobena stvar na svetu, v njej se zrcali ves svet, noben oblak prahu je ne more skaliti, tako čista in jasna je . . ."

Rosna kaplja se je bleščala kakor diamant, ko se je Mihael Vendelin sklonil k Elizabeti in jo poljubil.

Avtomobil je pa izgubil kakor velikanski železni hrošč v sinjino prekrasnega dne.

ZENITVENA PONUDBA

Spoznati se želim s Hrvatice ali Slovenko v starosti 40 let ali več v svrhu ženitve. Biti mora dobra gospodinja, zdravega razuma in imeti mora nekaj premoženja. Katera resno misli, naj piše na naslov: VDOVAC, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. —(Adv.)

SLOVENSKA NARODNA PODPORNNA JEDNOTA

Izdaja svoje publikacije in še posebno list Prosveta za korist, ter potrebuje agitacije svojih družtev in članstva in za propagando svojih idej. Nikakor pa ne za propagando drugih podpornih organizacij. Vsaka organizacija ima običajno svoje glasilo. Torej agitatorični dopis in naznanila drugih podpornih organizacij in njih družtev naj se ne pošiljajo listu Prosveta.

Pol ure . . .

Napisal W. Kurovsky

Marija je še enkrat natančno pogledala na pogrnjeno mizo. Sadnja solata, sardine, novi prtiči . . . ne, ničesar ni pozabila! Kako ljubko se odražajo sinje cvetlice od snežnobelega prta! Peter bo tako vesel. Kolikokrat je že dejal: "Kjer zagledam spominčice, se takoj spomnim tvojih oči." Smehljaj je zaigral na Marijinih ustnicah. Nehote se je obrnila k zrcalu. Prej, kot dekle ni bila lepa. Šele ljubezen, vsemogočna umetnica, ji je podarila lepoto. V lica ji je vdihnila zdravo barvo in živahnost, v lase bleak, v sinje oči ji je pa vtila skrivnostno globino.

Marija je pogledala na uro. Danes je končala z delom pol ure prej kakor drugače. Odkar ima služkinjo, gre v majhnem gospodinjstvu vse kakor na maslu. Se pol ure mora čakati Petra. Ali naj služkinji pomaga pri likanju? Ne, ležalni stol na balkonu jo veliko bolj miha. Marija pohiti na balkon in sproži svoje vitko telo po mehkih blazinah.

Tako prijetno je ležati na toplih sončnih žarkih. S priprtimi očmi gleda mlada žena vesel polet lastovk. Kakor na nebu, tudi na njeni srčni ni oblačka. Daleč nekje so hudi časi, ko je Peter tekal po mestu za delom, ko je poštar kar venomer prinašal same grozeče račune in ko je prejkolala marsikatero noč. Zdalj, hvala Bogu, ima pred seboj lepo bodočnost, zdi se, da se je 'gospa skrb' naposled le splazila od njihovih vrat.

"Ah, če bi Peter že prišel!" . . . si misli Marija, "ko bi bil že tukaj . . . Spominčice ga čakajo, sinje spominčice . . ."

Na lepem se prestraši. Čisto natančno je slišala krik, grd krik . . . rezko nesoglasje v njenih lepih mislih. Kaj je bilo to? Čakanja ne more več prenašati. Marija se odloči, da bo šla svojem možu nasproti.

Ali je bilo prej tudi toliko stopnic? Ali so bile zmerom tako ozke in strme? Kaj je Mariji? Njene noge so naenkrat postale težke ko svinec, roke so tako slabotne, da komaj drži v njih torbico.

Ob izhodu sreča mladega moškega. Brezposelni gledališki igralec iz sosednje hiše je. Pozna ga. Njen mož mu je že večkrat z majhnimi denarnimi zneski pomagal iz zadrege.

"Dober dan, gospa Marija, prav, da sem vas srečal. Na poti k vam sem. Svoje ga moža pričakujete, kaj ne? Danes ga ne bo domov. Morebiti tudi jutri ne." Mariji se prično tresti kolena.

"Kaj . . . kako? Ne razumem vas. Kaj hočete reči s tem?"

"Gospa Marija, vaš prijatelj sem. Nisem mogel več gledati, kako vas vaš mož vara. Vaš mož . . ."

"Marija, kaj pa ti je? Če te solze?"

Marija odpre oči in se polsnu zagleda v obraz svojega moža, ki se zaskrbjen sklanja nad njo.

"Ah, Peter," šepeta, kako de sanje sem imela!"

"Ubogi otrok moj! Zdalj pa dala svojemu možu lep ljubček in — obed!"

Listen to and Advertise on PALANDEGH'S YUGOSLAVIAN Folk Songs and Music Tamburitzas Orchestra Station WWAU, Every Sunday 5:30 P. M. Clark St., Chicago — Har.

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETA

Po sklopu 11. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta in priloženo eden, dva, tri, štiri ali pet članov in eno družino in en član. List Prosveta stane za vsa člena, za člano ali nečlano \$2.00 za eno leto naročnine. Kar pa člani še plačujejo pri alocenosti \$1.00 za tednik, za jim to priložilo je naročnina. Torej sedaj ni vroča, volja je list predrag za člano SNPJ. List Prosveta je vada lastnino in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Član lista Prosveta je:

Za Zdrul. države in Kanado \$2.00 Za Člano in Chicago je . . . \$1.00
1 tednik in 4.00 1 tednik in 4.00
2 tednika in 3.50 2 tednika in 3.50
3 tednike in 3.00 3 tednike in 3.00
4 tednike in 2.50 4 tednike in 2.50
5 tednikov in nič 5 tednikov in 2.00

Za Evrope je \$2.00

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vrsto denarja ali novca. Order v pisnu in si naročite Prosveta, list, ki je vada lastnina.

Pojasnilo:—Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli pred od družine in bo zahteval sam svoj list, tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupaj naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vrsto lista Prosveta. Ako tega ne storijo, tedaj mora upravništvo izničati datum za to vrsto naročnika.

PROSVETA, SNPJ, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Priloženo polijam naročnino za list Prosveta vrsto \$

1) Ime Čl. družine
Naslov
Ustavite tednik in ga pripilite k moji naročnini od slediš člena moje družine: Čl. družine
2) Čl. družine
3) Čl. družine
4) Čl. družine
5) Čl. družine
Mesto Država
Nov naročnik Star naročnik

Rdeči balonček

Napisala O. Boheimova

Z roko v roki sta šla skozi vrvenje na zabavišču, a kljub temu je bil Jürgen Bergstrasser tako zelo daleč od Elizabete. Peljala sta se na velikem kolezu in uživala pogled na razsvetljeno mesto pod seboj. In vendar sta bila oba zaljubljenca nad bučnim morjem luči kakor dve majhni izgubljeni zvezdi, ki se nju-nji poti cepita v dve smeri. Kakšna sila je vlekla Jürgena od Elizabete? Videla je, kako se je obrnil k smehljajočemu deklet-

cu in se igral z ljubko opico, ki je čepela na lajni, da bi dekletce odvrnil od joka. Lepi in topli pomladni večeri srečnim ljudem prinesejo še več sreče, žalostne pa napravijo še bolj brezupne, si je mislila Elizabeta. Opazovala je obraz ljubljenega Jürgena, toda bil je tuj in mrk. Nehote je zaihtela.

Jürgen Bergstrasser je bil kakor večina moških, če vidijo solze, v zadregi, pomešani z grenčenostjo. Kakor bi hotel potolažiti otroka, ji je hitro kupil velik rdeč balonček, potlej se je pa iz strahu pred preprihom izgovoril, da ima važen sestanek

s poslovnimi prijatelji, da bi se lažje ločil od nje. Ponudil se je Elizabeti, da jo spremi domov. Dekle je odkimalo. Strah jo je bilo tišine njenega majhnega ateljeja, ki ji je v njem skoraj sleherni predmet zbujal spomin na srečo, ki je je—Elizabeta je to zanesljivo vedela—za zmerom konec.

Pogumno se je nasmehnila s pobešenimi trepalnicami, da bi zadržala solze, ko je Jürgenu podala roko. Njegova visoka postava je kmalu izgubila v gneči, nobenega pogleda in zamaha v pozdrav!

Elizabeta je držala v tresočih